

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології

З В І Т З МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ

кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля
за 2023/2024 навчальний рік

Полтава 2024

У 2023-2024 навчальному році методична робота викладачів кафедри здійснювалася у відповідності до вимог законодавчої бази Міністерства освіти і науки України й регламентувалася відповідними Положеннями Полтавського державного аграрного університету.

Викладачам кафедри здійснювалася навчально-методична робота з розроблення та оновлення робочих програм, силабусів освітніх компонентів, розробка завдань для поточного та семестрового контролю, підготовка електронних курсів, підготовка до навчальних занять, взаємовідвідування відкритих занять з дисциплін, які закріплені за кафедрою.

**Перелік навчальних дисциплін, що викладалися на кафедрі екології,
збалансованого природокористування та захисту
довкілля у 2023-2024 н.р.**

№ п/п	Назва навчальної дисципліни	Освітня програма	Код і найменування спеціальності	Курс
ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ				
1.	Агроекологія	Аспіранти		
2.	Стратегія сталого розвитку в глобальному середовищі	Аспіранти		
3.	Загальна екологія	ОПП Екологія	101 Екологія	1
4.	Екологія ґрунтів	ОПП Екологія	101 Екологія	1
5.	Метеорологія і кліматологія	ОПП Екологія	101 Екологія	1
6.	Методи вимірювання параметрів навколишнього середовища	ОПП Екологія	101 Екологія	2
7.	Агроекологія	ОПП Екологія	101 Екологія	2
8.	Ландшафтна екологія та природно-заповідний фонд	ОПП Екологія	101 Екологія	2
9.	Екологія людини	ОПП Екологія	101 Екологія	2
10.	Моніторинг довкілля	ОПП Екологія	101 Екологія	2
11.	Гідрологія	ОПП Екологія	101 Екологія	2 3
12.	Охорона та раціональне використання природних ресурсів	ОПП Екологія	101 Екологія	3
13.	Охорона та раціональне використання природних ресурсів	ОПП Агрономія	201 Агрономія	1 (стн 2р.)
14.	Екологія ресурсозбереження	ОПП Агрономія	201 Агрономія	3
15.	Стратегія сталого розвитку в глобальному середовищі	ОПП Агрономія	201 Агрономія	1 (стн 2р.)
16.	Управління природоохоронною діяльністю	ОПП Екологія	101 Екологія	3
17.	Економіка природокористування	ОПП Екологія	101 Екологія	3
18.	Управління та поводження з відходами	ОПП Екологія	101 Екологія	3
19.	Основи екологічної хімії	ОПП Екологія	101 Екологія	3
20.	Оцінка впливу на довкілля	ОПП Екологія	101 Екологія	3 4
21.	Розробка екологічних проєктів та програм	ОПП Екологія	101 Екологія	4
22.	Урбоекологія	ОПП Екологія	101 Екологія	4
23.	Збалансоване природокористування	ОПП Екологія	101 Екологія	3
24.	Регіональна екологія	ОПП Екологія	101 Екологія	3
25.	Екологічний менеджмент, експертиза	ОПП Екологія	101 Екологія	4

	та інспектування			
26.	Сучасні методи відновлення техногенного забруднення територій	ОПП Екологія	101 Екологія	4
27.	Оцінка екологічних ризиків	ОПП Екологія	101 Екологія	4
28.	Екологічні інформаційні системи	ОПП Екологія	101 Екологія	3
29.	Нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище	ОПП Екологія	101 Екологія	4
30.	Моделювання та прогнозування стану довкілля	ОПП Екологія	101 Екологія	4
31.	Технологія захисту довкілля	ОПП Екологія	101 Екологія	4
32.	Оцінка наслідків господарської діяльності на агроєкосистеми	ОПП Агроєкологія	101 Екологія	1
33.	Екологічно стабільні агроєкосистеми	ОПП Агроєкологія	101 Екологія	1
34.	Еколого-експертна оцінка впливу на довкілля	ОПП Агроєкологія	101 Екологія	1
35.	Методологія та організація екологічних інноваційних досліджень	ОПП Агроєкологія	101 Екологія	1
36.	Теорія сталого розвитку та екологічна політика	ОПП Агроєкологія	101 Екологія	1
37.	Управління ресурсно-екологічною безпекою регіону	ОПП Агроєкологія	101 Екологія	1
38.	Біо- та фіторе mediaція ґрунтів	ОПП Агроєкологія	101 Екологія	1
39.	Експериментальна екологія	ОПП Агроєкологія	101 Екологія	1
40.	Екологічне проектування та грантова діяльність	ОПП Агроєкологія	101 Екологія	2
41.	Екологічні стартапи та комунікації	ОПП Агроєкологія	101 Екологія	2
42.	Енергетичне використання сільськогосподарських відходів	ОПП Агроєкологія	101 Екологія	2
43.	Економіка довкілля та природних ресурсів	ОПП Агроєкологія	101 Екологія	2
44.	Інноваційна діяльність та сучасні технології у сфері захисту довкілля	ОПП Агроєкологія	101 Екологія	2
45.	Екологія	Садово-паркове господарство	206 Садово-паркове господарство	2
46.	Екологія ресурсозбереження	ЗС(ННІАСЕ)		2
47.	Сучасні проблеми агроєкології	ЗС(ННІАСЕ)		3
48.	Регіональна екологія	ЗС(ННІАСЕ)		3
49.	Збалансоване використання земельних ресурсів	ЗС(ННІАСЕ)		3
50.	Менеджмент техногенно забруднених земель	ЗС(ННІАСЕ)		2
51.	Основи раціонального землекористування	ЗС(ННІАСЕ)		2
52.	Основи сільськогосподарської екології	ЗС(ННІАСЕ)		3
53.	Екологія агросфери	ЗС(ННІАСЕ)		2, 1 стн, 2 стн
54.	Глобальні екологічні виклики та шляхи їх подолання	ЗС(ПДАУ)		1 2

55.	Ресурсо- та енергозбереження	ЗС(ПДАУ)		2
56.	Стратегія сталого розвитку в глобальному середовищі	ЗС(ПДАУ)		3
57.	Екологічна експертиза та утилізація відходів	ОПП Харчові технології	181 Харчові технології	3
58.	Екологія в тваринництві	ОПП Технології виробництва і переробки продуктів тваринництва	204 ТВППТ	2
ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ				
59.	Екологія в тваринництві	ОПП Технології виробництва і переробки продуктів тваринництва	204 ТВППТ	1 стн

Науково-педагогічні працівники приймали участь у розробці та оновленні освітніх програм, навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти для спеціальності 101 Екологія

Перелік освітніх програм, розроблених та оновлених на кафедрі екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля у 2023-2024 н.р.

№	Назва освітньої програми	Спеціальність	Рівень вищої освіти
1	ОПП Екологія першого (бакалаврського) рівня вищої за спеціальністю 101 Екологія для 2024 року набору	101 Екологія	Перший (бакалаврський)
2	ОПП Агроекологія другого (магістерського рівня вищої за спеціальністю 101 Екологія для 2024 року набору	101 Екологія	Другий (магістерський)

Робочими групами забезпечення освітніх програм здійснена методична розробка змісту підготовки здобувачів вищої освіти зі спеціальності 101 Екологія.

Перелік методичних розробок змісту підготовки здобувачів вищої освіти зі спеціальності 101 Екологія кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля за 2023-2024 н.р.

№	Назва методичної розробки	Освітня програма	Рівень вищої освіти	Спеціальність
1	Наскрізна програма практики для ОПП Екологія першого (бакалаврського) рівня вищої за спеціальністю 101 Екологія для 2023 року набору	Екологія	Перший (бакалаврський)	101 Екологія
2	Наскрізна програма практики для ОПП Агроекологія другого (магістерського) рівня вищої за спеціальністю 101	Агроекологія	Другий (магістерський)	101 Екологія

	Екологія для 2023 року набору			
3	Програма атестації для здобувачів вищої освіти ОПП Агроєкологія другого (магістерського) рівня вищої за спеціальністю 101 Екологія для 2023 року набору	Екологія	Перший (бакалаврський)	101 Екологія
4	Програма атестації для здобувачів вищої освіти ОПП Екологія першого (бакалаврського) рівня вищої за спеціальністю 101 Екологія для 2023 року набору	Агроєкологія	Другий (магістерський)	101 Екологія
5	Методичні рекомендації щодо виконання кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти за ОПП Екологія першого (бакалаврського) рівня вищої спеціальності 101 Екологія для 2023 року набору	Екологія	Перший (бакалаврський)	101 Екологія
6	Методичні рекомендації щодо виконання кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти за ОПП Агроєкологія другого (магістерського) рівня вищої спеціальності 101 Екологія для 2023 року набору	Агроєкологія	Другий (магістерський)	101 Екологія
	Програми вступних випробувань за ОПП Агроєкологія другого (магістерського) рівня вищої	Агроєкологія	Другий (магістерський)	101 Екологія

	спеціальності 101 Екологія			
	Завдання для вступних випробувань за ОПП Агроекологія другого (магістерського) рівня вищої спеціальності 101 Екологія			

**Перелік підготовлених та виданих підручників, навчальних посібників
кафедрою екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля за
2023-2024 н.р.**

№	Автори	Місце Рік видання Обсяг, др. арк.
Рекомендовані Вченою радою ПДАУ		
1	Писаренко П.В., Самойлік М.С., Галицька М.А.	Методологічні засади відновлення забруднених агроценозів в контексті сталого розвитку регіонів України Полтава, 2023. 455 с. 21,6др.арк
2	Писаренко П.В., Самойлік М.С., Галицька М.А.	Методологічні засади управління якістю водних ресурсів в контексті біосферної парадигми розвитку суспільства. Полтава, 2023. 342 с. 16,3др.арк
3	Писаренко П.В., Самойлік М.С.	«Використання пробіотичних препаратів у системі екологізації землеробства» Полтава: ПДАУ, 2023. 422 с. 20,1др.арк
4	Писаренко В. М., Антонець А. С., Лук'яненко Г. В., Писаренко П. В.	Антонець Семен Свиридонович: життєвий шлях та його система органічного землеробства: монографія / наук. ред. В. М. Писаренко; Громадська спілка "Полтавське товариство сільського господарства". Вид. 2-ге, допов. та перероб. Полтава, 2024. 150 с. 7,1др.арк
65,1 ум. др. арк.		

**Перелік підготовлених навчальних і методичних матеріалів кафедροю
екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля за 2023-2024 н.р.**

№ п/п	Автори	Навчально-методичні матеріали та посібники	Місце та рік видання, Обсяг сторінок (др. арк.)
1.	Писаренко П.В.	Екологічно стабільні агроєкосистеми	Полтава: ПДАУ, 2023. – 22 с. (0,9 др.арк)
2.	Писаренко П.В.	Еколого-експертна оцінка впливу на довкілля	Полтава: ПДАУ, 2023. – 39 с. (1,6 др.арк)
3.	Писаренко П.В.	Теорія сталого розвитку та екологічна політика	Полтава: ПДАУ, 2023. – 45 с. (1,8 др.арк)
4.	Писаренко П.В.	Агроєкологія	Полтава: ПДАУ, 2023. – 60 с. (2,5 др.арк)
5.	Писаренко П.В.	Екологічно стабільні агроєкосистеми	Полтава: ПДАУ, 2023. – 28 с. (1,1 др.арк)
6.	Писаренко П.В.	Експериментальна екологія	Полтава: ПДАУ, 2023. – 63 с. (2,6 др.арк)
7.	Самойлік М.С.	Екологічне проектування та грантова діяльність	Полтава: ПДАУ, 2023. – 51 с. (2,1 др.арк)

№ п/п	Автори	Навчально-методичні матеріали та посібники	Місце та рік видання, Обсяг сторінок (др. арк.)
8.	Самойлік М.С.	Економіка довкілля та природних ресурсів	Полтава: ПДАУ, 2023. – 72 с. (3,0 др.арк)
9.	Самойлік М.С.	Стратегія сталого розвитку в глобальному середовищі	Полтава: ПДАУ, 2023. – 30 с. (1,2 др.арк)
10.	Самойлік М.С.	Управління ресурсно- екологічною безпекою регіону	Полтава: ПДАУ, 2023. – 48 с. (2,0 др.арк)
11.	Самойлік М.С.	Біо- та фіторемедіація ґрунтів	Полтава: ПДАУ, 2023. – 24 с. (1,0 др.арк)
12.	Самойлік М.С.	Екологічний менеджмент, експертиза та інспектування	Полтава: ПДАУ, 2023. – 33 с. (1,3 др.арк)
13.	Самойлік М.С.	Економіка природокористування	Полтава: ПДАУ, 2023. – 68 с. (2,8 др.арк)
14.	Самойлік М.С.	Нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище	Полтава: ПДАУ, 2023. – 81 с. (3,3 др.арк)
15.	Самойлік М.С.	Управління ресурсно- екологічною безпекою регіону	Полтава: ПДАУ, 2023. – 21 с. (0,8 др.арк)
16.	Диченко О.Ю.	Гідрологія. Розробка НМКД	Полтава, 2023, 2 др. арк.
17.	Диченко О.Ю.	Екологія людини	Полтава, 2023, 1,5 др. арк.
18.	Диченко О.Ю.	Моніторинг довкілля	Полтава, 2023, 0,7 др. арк
19.	Диченко О.Ю.	Збалансоване природокористування	Полтава, 2023, 1,5 др. арк.
20.	Диченко О.Ю.	Управління та поведження з відходами	Полтава, 2023, 2,5 др. арк
21.	Диченко О.Ю.	Охорона та раціональне використання природних ресурсів	Полтава, 2023, 2 др. арк
22.	Диченко О.Ю.	Ландшафтна екологія та природно-заповідний фонд	Полтава, 2023, 1,5 др. арк.
23.	Тараненко А.О.	Екологічні стартапи та комунікації	Полтава, 2023, 2 др. арк.
24.	Тараненко А.О.	Інноваційна діяльність та сучасні технології у сфері захисту довкілля	Полтава, 2023, 3 др. арк
25.	Тараненко А.О.	Методологія та організація екологічних інноваційних досліджень	Полтава, 2023, 3 др. арк
26.	Тараненко А.О.	Моделювання і прогнозування стану довкілля	Полтава, 2023, 2 др. арк.
27.	Тараненко А.О.	Агроекологія	Полтава, 2023, 1,5 др. арк.
28.	Тараненко А.О.	Технології захисту довкілля	Полтава, 2023, 1 др. арк.
29.	Тараненко А.О.		Полтава, 2023, 2 др. арк.
30.	Тараненко А.О., Самойлік М.С., Диченко О.Ю.	ОПП Екологія першого (бакалаврського) рівня вищої за спеціальністю 101 Екологія для 2023 року набору	Полтава, 2023, 0,75 др. арк.
31.	Писаренко П.В., Тараненко	ОПП Агроекологія другого (магістерського рівня вищої за	Полтава, 2023, 0,70 др. арк.

№ п/п	Автори	Навчально-методичні матеріали та посібники	Місце та рік видання, Обсяг сторінок (др. арк.)
	А.О., Самойлік М.С.	спеціальністю 101 Екологія для 2023 року набору	
32.	Писаренко Павло, Тараненко Анна, Калініченко Володимир, Диченко Оксана, Галицька Марина, Піщаленко Марина	Наскрізна програма практики для ОПП Екологія першого (бакалаврського) рівня вищої за спеціальністю 101 Екологія для 2023 року набору	Полтава, 2023, 1,4 др. арк
33.	Писаренко Павло, Тараненко Анна, Калініченко Володимир	Наскрізна програма практики для ОПП Агроєкологія другого (магістерського) рівня вищої за спеціальністю 101 Екологія для 2023 року набору	Полтава, 2023, 0,7 др. арк
34.	Писаренко Павло, Самойлік Марина, Тараненко Анна	Програма атестації для здобувачів вищої освіти ОПП Агроєкологія другого (магістерського) рівня вищої за спеціальністю 101 Екологія для 2023 року набору	Полтава, 2023, 1,14 др. арк
35.	Писаренко Павло, Тараненко Анна, Диченко Оксана	Програма атестації для здобувачів вищої освіти ОПП Екологія першого (бакалаврського) рівня вищої за спеціальністю 101 Екологія для 2023 року набору	Полтава, 2023, 1,14 др. арк
36.	Писаренко Павло, Самойлік Марина, Тараненко Анна	Методичні рекомендації щодо виконання кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти за ОПП Екологія першого (бакалаврського) рівня вищої спеціальності 101 Екологія для 2023 року набору	Полтава, 2023, 1,6 др. арк
37.	Писаренко Павло, Самойлік Марина, Тараненко Анна	Методичні рекомендації щодо виконання кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти за ОПП Агроєкологія другого (магістерського) рівня вищої спеціальності 101 Екологія для 2023 року набору	Полтава, 2023, 1,7 др. арк
38.	Калініченко В.М.	Екологія ресурсозбереження	Полтава, 2023, 2 др. арк.
39.	Калініченко В.М.	Енергетичне використання сільськогосподарських відходів	Полтава, 2023, 2 др. арк
40.	Калініченко В.М.	Оцінка впливу на довкілля	Полтава, 2023, 2 др. арк
41.	Калініченко В.М.	Урбоекологія	Полтава, 2023, 2,5 др. арк
42.	Калініченко В.М.	Екологічні інформаційні системи	Полтава, 2023, 2,5 др. арк
43.	Калініченко В.М.	Оцінка наслідків господарської діяльності на агроєкосистеми	Полтава, 2023, 1,5 др. арк
44.	Калініченко В.М.	Розробка екологічних проєктів та	Полтава, 2023, 1,5 др. арк

№ п/п	Автори	Навчально-методичні матеріали та посібники	Місце та рік видання, Обсяг сторінок (др. арк.)
		програм	
45.	Калініченко В.М.	Сучасні проблеми агроєкології	Полтава, 2023, 2 др. арк
46.	Піщаленко М. А.	Екологія	Полтава, 2023. 3,7 др. арк
47.	Піщаленко М. А.	Загальна екологія	Полтава: ПДАУ, 2023. – 51 с. (2,1 др.арк)
48.	Піщаленко М. А.	Основи сільськогосподарської екології	Полтава, 2022. 3,7 др. арк
49.	Галицька М.А.	Глобальні екологічні виклики та шляхи їх подолання	Полтава: ПДАУ, 2023. 2,3 др. арк
50.	Галицька М.А.	Екологія агросфери	Полтава: ПДАУ, 2023. 3,7 др. арк
51.	Галицька М. А.	Екологія в тваринництві	Полтава: ПДАУ, 2023. 2,8 др. арк
52.	Галицька М. А.	Екологія ґрунтів	Полтава: ПДАУ, 2023. – 38 с. (1,5 др.арк)
53.	Галицька М. А.	Збалансоване використання земельних ресурсів	Полтава: ПДАУ, 2023. 2,7 др. арк
54.	Галицька М. А.	Регіональна екологія	Полтава, 2023, 1,5 др. арк
55.	Галицька М. А.	Методи вимірювання параметрів навколишнього середовища	Полтава, 2023, 1,5 др. арк
56.	Галицька М. А.	Основи раціонального землекористування	Полтава, 2023, 1,5 др. арк
57.	Галицька М. А.	Менеджмент техногенно забруднених земель	Полтава: ПДАУ, 2023. 3,7 др. арк
58.	Галицька М. А.	Метеорологія і кліматологія	Полтава: ПДАУ, 2023. 2,1 др. арк
59.	Галицька М.А.	Основи екологічної хімії	Полтава: ПДАУ, 2023. 2,8 др. арк
60.	Галицька М.А.	Сучасні методи відновлення техногенно забруднених територій	Полтава: ПДАУ, 2023. – 30 с. (1,2 др.арк)
61.	Галицька М.А.	Екологічна експертиза та утилізація відходів	Полтава: ПДАУ, 2023. – 21 с. (0,8 др.арк)

У 2023-2024 навчальному році кафедрою екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля здійснено підготовку відомостей про самооцінювання освітньо-професійної програми Агроєкологія другого (магістерського) рівня вищої освіти.

НПП кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля приймали участь у: роботі вченої ради інституту АСЕ, ПДАУ; роботі ради з якості вищої освіти спеціальності 101 Екологія, ПДАУ; засіданнях групи сприяння академічній доброчесності ПДАУ; засіданнях ректорату, директорату, кафедри; засіданнях комісії з визнання та перезарахування результатів навчання; засіданнях фахової атестаційної комісії.

Підвищення кваліфікації НПП кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля

№	Назва	Виді діяльності	НПП
1	Участь у лекції: «Unlocking Strategic Innovation» - SURJA DATTA, 28/09/2023.	самоосвіта	Тараненко А.О.

2	Субект підвищення кваліфікації: ДЗВО «Університет менеджменту освіти» Центральний інститут післядипломної освіти. Тема: Науково-педагогічні працівники університетів, академій, інститутів. Серія документу: СП. Номер документу: 35830777/1121-24.	Підвищення кваліфікації	Калініченко В.М.
3	Участь у міжнародній літній школі "International Environmental School" в межах EU Erasmus+Jean Monnet project «European Green Dimensions» 101081525 JM EUGD (101081525 — JM EUGD — ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH). 06.06.2024-08.06.2024. (18 годин).	самоосвіта	Тараненко А.О.
4	Участь у міжнародній весняній школі «Зелена угода ЄС: поточні виклики та майбутні перспективи на шляху до кліматичної нейтральності» в межах проекту Jean Monnet Centre of Excellence ESSIE – 101085552 – ERASMUS-JMO-2022-COE. 16.04.2024-27.04.2024. (30 годин)	самоосвіта	Тараненко А.О.
5	Участь у благодійному онлайн-семінарі «Університетська система забезпечення академічної доброчесності: об'єднуємо цінності та алгоритми». (2 години). 3.04.2024	самоосвіта	Тараненко А.О.
6	Участь у методичному тренінгу "Основні тенденції розвитку акредитаційного процесу та кращі практики галузевих експертних рад". Полтава. (30 годин). 25-26 січня 2024.	Підвищення кваліфікації	Тараненко А.О.
7	Проходження курсів на платформі Prometheus "Експерт з акредитації освітніх програм: онлайн-тренінг" та "Як написати якісний звіт про результати акредитаційної експертизи освітньої програми". 13.07.2023.	самоосвіта	Тараненко А.О.

Завідувач кафедри екології,
збалансованого природокористування
та захисту довкілля

Павло ПИСАРЕНКО